

STENA RECYCLING AS AVD KRISTIANSAND
Att. Palmgren Ellen
Postboks 8059 Vågsbygd
4675 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ildikó Nordensvan, 37 01 75 51

Endret tillatelse for Stena Recycling AS avd. Kristiansand

Statsforvalteren i Agder har med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 18 endret tillatelse for Stena Recycling AS avd. Kristiansand.

Vi har endret tillatelsens forside og tillatelsens rammer etter søknad og opplysninger fra bedriften.

Vi har avslått den delen av søknaden som gjelder å lempe utslippsgrenser for kobber, sink og suspendert stoff.

Vi har fattet vedtak om gebyr for endringen av tillatelsen.

Vedtaket om endring av tillatelse, avslag om å lempe grenseverdier og vedtak om gebyr kan påklages innen tre uker.

Vi har, med bakgrunn i mottatt BAT-redegjørelse, vurdert at Stena Recycling AS avd. Kristiansand er omfattet av IED og BAT-konklusjonene for avfallsbehandling. Bedriften har imidlertid ikke utslipp som omfattes av de bindende utslippskravene i BAT-konklusjonene (BAT-AEL), og det er dermed ikke behov for å sette grenseverdier for utslipp til luft eller vann i form av BAT-AEL.

For å ivareta de generelle BAT-konklusjonene har vi oppdatert tillatelsen med krav om utarbeidelse av tilstandsrapport for grunn og grunnvann. Vi vurderer å sette frist for innsendelse av tilstandsrapport til 15. april 2022.

Vi viser til vårt pålegg om vurdering av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling datert 12. september 2019 og Stena Recycling avd. Kristiansand sin redegjørelse datert 16. november 2019. Vi viser også til møte og seminar i forbindelse med implementering av industriutslippsdirektivet (IED) i norsk regelverk og vedtatt BREF (BAT-referansedokument) for avfallsbehandling.

Videre viser vi til søknad om endring av tillatelse med tillatelsesnummer 2018.1059.T, datert 15. februar 2021 og opplysninger i e-post av 1. juni 2021.

Vedtak

Tillatelsens forside *Bedriftsdata* og tillatelsens rammekrav med tilhørende vedlegg 2 *Mengder og typer farlig avfall som tillates lagret samtidig, jf. punkt 1.1* endres slik det er angitt i søknaden av 1. juni 2021.

Vi har stilt krav om tilstandsrapport for grunn og grunnvann, jf. pkt. 14.2 i tillatelsen.

Hjemmel for vedtaket er lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 18 første ledd nr. 2, 4, 5 og 6, samt §§ 49 og 51.

Vi avslår søknad om å lempe grenseverdiene for kobber, sink og suspendert stoff. Hjemmel for vedtaket er forurensningsloven § 11.

Endret tillatelse oversendes i vedlegg. Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke kan tas bruk før ny sikkerhet er godkjent.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr i utkast til endret tillatelse, datert 19. september 2021. Vi har ikke mottatt kommentar til varselet.

Stena Recycling avd. Kristiansand skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. forurensningsforskriftens kapittel 39-3. Grunnlaget for valg av gebyrsats er ressursbruk hos Statsforvalteren ved behandling av søknaden. I dette tilfellet er det mindre endringer og avslag på å lempe grenseverdier som er gjort. Vi fatter derfor vedtak om gebyrsats 6 (kr 33 800,-) for arbeidet med å oppdatere tillatelsen, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Miljødirektoratet ettersender faktura med innbetalingsblankett.

1. Bakgrunn

BAT-konklusjoner for avfallsbehandling (Waste treatment BREF) ble vedtatt og offentlig publisert 10. august 2018. Dette innebærer at myndighetene må sikre at bedrifter som behandler avfall over en viss kapasitet, må drive i henhold til BAT-konklusjonene senest 10. august 2022. BAT-konklusjonene består av en beskrivelse av de beste tilgjengelige teknikkene for å begrense forurensning i bransjen. Det er også noen BAT-konklusjoner med bindende utslippsgrenseverdier, BAT-AEL (BAT-associated emission levels).

Vi vil også kunne endre tillatelsen dersom virksomheten har utslipp som ikke er i tråd med BAT-AEL, gitt at virksomheten behandler enn viss mengde avfall per dag (kapasitet) for aktuell aktivitet.

Stena Recycling avd. Kristiansand har en tillatelse etter forurensningsloven datert 12. desember 2018, sist endret den 11. november 2020. Tillatelsen gjelder forurensning fra drift av mottak og lagring av avfall.

2. Om søknaden

Stena Recycling søker om å øke mellomlagret mengde for noen typer farlig avfall. Videre søker bedriften om midlertidig høyere utslippsgrenser for kobber, sink og suspendert stoff frem til juli 2023.

Ifølge søknaden er anlegget under prosjektering for å etablere ny renseteknologi, der god sedimentering vil spille hovedrollen. Bedriften antar at med dette vil virksomheten kunne redusere suspendert stoff og partikkelbunnete miljøgifter i stor grad og forventer å kunne oppnå reduserte utslippsnivåer på sikt.

3. Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Tillatelse gitt i medhold av forurensningsloven § 11 kan endres dersom vilkår i § 18 første ledd er oppfylt.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i blant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften inneholder forpliktende krav om håndtering av farlig avfall, og skal sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Miljødirektoratet treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Forskrift 15.12.2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Den berørte vannforekomsten er Kristiansandsfjorden-indre (ID.nr.:0130010302-3-C). Ifølge Vannnett har Kristiansandsfjorden-indre moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Målet i den regionale vannforvaltningsplanen er at vannforekomsten skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand innen 2021. Dette målet er ikke oppnådd og det er behov for tiltak.

Ved økte utslipp til en vannforekomst med dårlig kjemisk og/eller økologisk tilstand må forurensningsmyndigheten vurdere om økningen er til hinder for å oppnå miljømålene. I henhold til vannforskriftens § 4 skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand. Det betyr at forurensningsmyndigheten ikke kan gi tillatelse til utslipp som kan føre til at tilstanden i en vannforekomst "forringes" eller som fører til at det er fare for at miljømålet ikke nås, jf. vår vurdering under vedtakets kapittel 4.2.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Forurensningsmyndighetene har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) slik at utslipp av slike stoffer er stanset innen 2020, jf. Klima- og miljødepartementet, *Handlingsplan for ein giftfri kvardag 2021-2024*.

4. Statsforvalterens vurdering

4.1. Om mellomlagring av farlig avfall, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I. pkt. 5.5

Stena Recycling avd. Kristiansand søker om å øke samtidig mellomlagret farlig avfall fra 609 tonn til 698 tonn farlig avfall. Statsforvalteren har vurdert at virksomheten er omfattet av IED siden anlegget mellomlagrer mer enn 50 tonn farlig avfall, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I. pkt. 5.5. Dette er tydeliggjort under Bedriftsdata på forsiden og pkt. 1 i tillatelsen. Vi har også revidert ordlyden i tillatelsens pkt. 1. Revideringen innebærer kun presiseringer og vil ikke medføre noen ytterligere krav jamført med tidligere.

Midlertidig mellomlagring av farlig avfall skjer innendørs og aktiviteten medfører ikke utslipp. Vi mener derfor at det ikke er behov for å oppdatere tillatelsen med nye utslippskrav i form av BAT-AEL.

Vi kan gjøre en ny vurdering dersom nye opplysninger om utslipp eller kapasitet tilsier at utslippskravene, i form av BAT-AEL, må innføres. Bedriften har uansett en plikt til å redusere forurensning så langt som mulig, jf. tillatelsens punkt 2.3.

Bedriftens vurdering av BAT-konklusjonene er vurdert og tas til etterretning, og vil ligge til grunn for tilsyn og fremtidig saksbehandling.

Tillatelsens ramme (punkt 1 og vedlegg 2 i tillatelsen)

Vi har i tillatelsen pkt. 1 konkretisert årlig mengde avfall som virksomheten har tillatelse til å motta. Dette er også tydeliggjort i tabellene i vedlegg 2.

Stena Recycling avd. Kristiansand søker om å mellomlagre større mengder enn før av flere fraksjoner:

- maling, lim og lakk løsemiddelbasert (avfallsstoff-nummer 7051), økning er fra 65 tonn til 130 tonn.
- spraybokser (avfallsstoff-nummer 7055) økning fra 3 tonn til 20 tonn.
- organisk avfall (avfallsstoff-nummer 7151 og 7152) fra 70 til 100,
- gassflasker (avfallsstoff-nummer 7261) fra 8 tonn til 10.

Stena ønsker å redusere mellomlagret mengde for:

- diverse byggavfall (avfallsstoff-nummer 7155, 7156, 7157, 7159, 7210, 7240) fra 30 tonn til 15,
- fotokjemikalier (avfallsstoff-nummer 7220) fra 25 til 15 tonn

Etter vår vurdering utgjør den omsøkte økingen i mengde ikke noen miljørisiko av betydning dersom de lagres forsvarlig og i henhold til tillatelsens krav. Vi vurderer at endringene ikke medfører en endring i praksis og ikke er av miljømessig betydning, ettersom bedriften allerede har kompetansen, erfaringen og kapasitet til å håndtere disse fraksjonene.

Vi legger til grunn at utvidet ramme for mellomlagring av farlig avfall ikke medfører økt utslipp og negativ påvirkning i nevneverdig grad for det ytre miljøet.

Vi viser også til vår vurdering i vedtak av 11. november 2020 når vi innvilget økt rammer for mellomlagring av noen typer farlig avfall.

4.2. Om utslipp til vann

Stena Recycling avd. Kristiansand har fått ny tillatelse i 2018 (tillatelsesnummer 2018.1059.T). I tillatelsen har Statsforvalteren fastsatt grenseverdier for en rekke stoffer i utslipp fra overflatevann. Ved fastsettelse av grenseverdiene har vi tatt hensyn til tilstanden i vannforekomsten og lagt til grunn at aktiviteter ved Stena sitt anlegg ikke skal påvirke vannforekomsten negativt slik at vannkvaliteten forringes, eller at det blir vanskeligere å nå miljømålet. Vi understreker at vårt utgangspunkt ved avgjørelsen ikke var BAT-AEL, men det er gjort en egen vurdering av hva som er oppnåelige grenseverdier for overflatevann med bruk av best tilgjengelig teknologi for rensing og andre tiltak i form av f.eks. utforming av anlegg og feierrutiner m.m., jf. BAT-prinsippet i forurensningsloven § 2 nr. 3.

Overflatevann fra bedriftens arealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet, jf. pkt. 4.1 i tillatelsen. Ettersom overvåkingen i Kristiansandsfjorden indikerer at virksomheten påvirker miljøtilstanden er det nødvendig å opprettholde grenseverdier for utslipp av forurenset overvann. Vi mener også at det var nødvendig å sette strenge grenseverdier for metaller i 2018 siden Kristiansandsfjorden er sterkt forurenset på tross av at det er gjort en rekke tiltak i form av opprydding av sediment. Ved å lempe på grenseverdier er det risiko for at miljømålet ikke nås for vannforekomsten, Kristiansandsfjorden-indre.

Om sink, kobber og suspendert stoff

Stena Recycling søker om midlertidig høyere grenseverdi for sink, kobber og suspendert stoff, henholdsvis 1 mg/l, 0,1 mg/l og 50 mg/l.

Ifølge Stena Recycling foreligger tungmetaller i partikulær form i utslippene. For kobber ligger filtreringsgraden på godt over 90%. Bedriften antar at metallisk kobber vil påvirke miljøet i mindre grad enn mer oppløselige kobberforbindelser.

Siden mange metaller er bundet til partikler henger utslipp av suspendert stoff og sink og kobber sammen og det er dermed nødvendig at virksomheten reduserer utslipp av suspendert stoff. Gode rutiner for renhold for å begrense partikkelmengden på overflater både inne- og utendørs vil derfor være viktig. Vi ser i bedriftens egenkontrollrapporter at utslippene ble redusert i perioden 2018 og 2020, bortsett fra én prøvetakingsrunde i desember 2020 da bedriften hadde et større rivingsprosjekt. Vi mener derfor at det er mulig å overholde utslippstillatelsens grenseverdier for forurenset overvann, men dette forutsetter at virksomheten etablerer gode rutiner og tar hensyn til overflatevannshåndtering ved store prosjekter.

Sink er giftig for vannlevende organismer og vil kunne skade egg og yngel i konsentrasjoner rundt 100 µg/l. For mennesker vil konsentrasjoner på 2-300 mg/l kunne gi effekter på voksne personer. Når det gjelder kobber er dette stoffet også giftig for vannlevende organismer og for enkelte typer fisk. For ørret er grensen for giftighet på 10-20 µg/l, jf. *Miljøfarlige stoffer i overflatevann på avfallsanlegg*, COWI AS oppdragsnummer 127329, datert 10. mars 2020.

Ved fastsettelse av grenseverdier har vi i 2018 vurdert MAC-EQS (tilsvarende øvre grenseklasse III, PNECakutt) som er grenseverdien for akutt toksiske effekter ved korttidseksponering og multiplisert med en faktor på rundt 10 for de fleste stoffene. Faktoren som ble benyttet for sink og kobber var imidlertid betydelig høyere. I tillatelsen har vi fastsatt grenseverdi for sink på 500 µg/l, og for kobber 50 µg/l. Vi anser at det er både rimelig og nødvendig å beholde disse grenseverdiene med hensyn til tilstand i Kristiansandsfjorden-indre. I den sammenheng viser vi til overvåkingsrapport etter tiltaksorientert overvåking, jf. *Overvåking Kristiansandsfjorden. Undersøkelser i 2020-21*. COWI AS, Oppdragsnr.: A115403, rapportnr.: 002, datert 11. juni 2021. Her fremkommer det at det er påvist tilstandsklasse IV (dårlig) for kobber i sediment. Det er også påvist tilstandsklasse III for kobber i blåskjell, noe som tilsvarer «markert forurenset». Sink er påvist i tilstandsklasse III (moderat) i sediment ved to stasjoner rundt Andøya.

Grenseverdiene vi fastsatte i 2018 er tilsvarende som for lignende anlegg i Norge og disse er mulige å oppnå gjennom tilgjengelig renseteknikk og/eller byggetekniske tiltak og organisatoriske rutiner. Samtidig vurderte vi at et utslipp innenfor disse grenseverdiene, etter fortykning, ikke vil føre til en forringelse av kjemisk tilstand eller vanskeliggjøre oppnåelse av god kjemisk tilstand vannforekomsten.

Ifølge overvåkingsrapporten fra 2021 er kjemisk tilstand i havområdet i stasjonene rundt Andøya «ikke god» basert på EUs prioriterte miljøgifter i sediment og blåskjell. For de vannregionspesifikke stoffene er miljøtilstanden også vurdert til «ikke god» både for sediment og blåskjell. Kjemisk tilstand i sedimentene er styrt av konsentrasjonene av PAH-forbindelser og TBT, men kobber og sink er også påvist ved stasjonene utenfor Andøya. Ved nytt utslipp/økt utslipp til vann må forurensningsmyndighetene vurdere om utslippet vil forringe miljøtilstanden og vanskeliggjøre oppnåelse av miljømålet i vannforskriften. Vi kan ikke gi tillatelse til utslipp som kan føre til at tilstanden i en vannforekomst "forringes" eller som fører til at det er fare for at miljømålet ikke nås. Med forringelse mener vi at minst ett kvalitetselement faller en klasse selv om det ikke fører til at vannforekomsten som sådan faller en klasse. Dersom et kvalitetselement er i dårligste tilstandsklasse; dvs. "dårlig" for kjemisk tilstand og "svært dårlig" for økologisk tilstand, er enhver

forringelse av det kvalitetselementet en "forringelse" av tilstanden, jf. Weser-uttalelsen¹. Her må "forringelse" sees i sammenheng med om utslippet vil medføre fare for at man ikke oppnår miljømålet. Vi vurderer det slik at det vil bli vanskeligere å oppnå miljømålet i Kristiansandsfjorden-indre dersom vi lempet grenseverdiene slik det er omsøkt.

Vi vurderer også den samlede belastning på resipienten er stor og at økt utslipp ikke er ønskelig.

Statsforvalteren ser det som positivt at virksomheten vil prosjektere tiltak i form av sedimentasjon for å redusere utslippene, men vi mener at virksomheten skulle ha satt i gang nye tiltak tidligere. Etter vår vurdering har virksomheten hatt god tid til å utrede og iverksette tiltak slik at de har kunnet overholde de fastsatte grenseverdiene. Vi mener derfor at det ikke er grunn til å endre tillatelsen grenseverdier slik at overskridelsene blir lovliggjort. Vi mener derimot at virksomheten skal gjøre tiltak så fort som mulig for å begrense forurensninger, jmfør forurensningsloven § 7, annet ledd.

Om organiske miljøgifter

Vi viser til vår tilbakemelding på egenkontrollrapport for 2020. Vi kommenterte virksomhetens utslipp av PFAS, klorerte parafiner, ftalater, bisfenol A og PCB. Stena Recycling vurderer det slik at utslipp av prioriterte stoffer har relativt lave verdier og at disse ikke påvirker resipienten i nevneverdig grad. Det er likevel knyttet en viss usikkerhet til denne vurderingen.

Virksomheten argumenterer med at det ikke er hensiktsmessig å sammenstille EQS-verdier direkte med utslippsnivåer, og det råder derfor en del tvil om hvor grensen bør ligge. Bedriften ser allikevel at det er noe høyt utslipp for enkelte komponenter, og de jobber kontinuerlig med å redusere de totale utslippsnivåene.

Stena ønsker å fortsette med prøvetakning og rapportering av utslipp av miljøgifter, i henhold til eget prøvetakningsprogram og kravstillelse i eksisterende tillatelse.

Statsforvalteren viser til at de ovennevnte stoffene er oppført på norske myndigheters prioritetsliste med et mål om at utslippene kontinuerlig skal reduseres med intensjon om å stanse utslippene. Noen av stoffene står også på EUs liste over prioriterte stoffer i vanddirektivet. Statsforvalteren er enig i at EQS-verdier ikke er direkte overførbare ved fastsettelse av grenseverdier. Likevel skal forurensningsmyndighetene vurdere disse stoffene mot EQS-verdier og vurdere om utslippene påvirker miljøet/helsen negativt. Vi vurderer på bakgrunn av egenkontrollrapportene for 2019 og 2020 at organiske miljøgifter er påregnelige i virksomhetens utslipp, og at det kan være behov for regulering i form av konkrete grenseverdier. Dette gjelder for PAH-forbindelser, PFAS, klorerte parafiner, ftalater og PCB. Vi vil også fastsette langtidsgrense for både metaller og organiske miljøgifter. For å få bedre vurderingsgrunnlag er det viktig at Stena Recycling gjør en konkret vurdering av disse stoffene, herunder stoffenes påvirkning i vannmiljøet og vurdering av helse- og miljørisikoen ved utslipp av disse stoffene. I den sammenheng er det relevant at virksomheten definerer nærstasjonene for utslippene, jf. M-1288 Vannovervåking: Identifisering av nærstasjoner. Avhengig av bedriftens vurdering og beregnet mengde utslipp må bedriften sende en søknad om konkrete utslippsgrenser for disse stoffene. Statsforvalteren mener at det er nyttig at beregningene og vurderingene inkluderer måledata for 2021. Vi vil derfor ta kontakt med bedriften for å avklare saksgangen etter egenkontrollrapportering for 2021.

¹ Weser-dommen fra 2015 (C-461/13)

4.3. Undersøkelser og utredninger (punkt 14 i tillatelsen/punkt 15 i tillatelsen før endring)

4.3.1 Om tilstandsrapport for forurenset grunn og grunnvann

Krav til utarbeidelse av tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann følger også av IED, og er tatt inn i norsk rett i forurensningsforskriften § 36-21. Virksomheten er omfattet av dette kravet, og vi har derfor i endret tillatelse og stilt krav om at bedriften skal vurdere forurensningstilstanden i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 Tilstandsrapport for industriområder, jf. punkt 14.2.

For å overholde dette kravet skal bedriften i første omgang vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstand i grunn og grunnvann i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*. Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

Eventuelle overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning, jf. tillatelsens punkt 14.2.

Vi vurderer å sette frist for innsendelse av tilstandsrapport til 15. april 2022.

Faktagrunnlag

Om vannforekomsten

Den berørte vannforekomsten er Kristiansandsfjorden-indre (ID.nr.:0130010302-3-C). Ifølge Vannnett har Kristiansandsfjorden-indre moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand. Nye tiltak nødvendig for å nå god miljøtilstand. For kobber og kobberforbindelser er det registrert dårlig tilstand, mens for sink og sinkforbindelser er det god tilstand.

Målet i den regionale vannforvaltningsplanen er at vannforekomsten skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand innen 2021. Dette målet er ikke oppnådd og det er behov for tiltak.

Opprydding av forurenset sediment ved Andøya

Sjøbunnen er forurenset i Kyresundet, jf. Miljøundersøkelser utført av Sweco i 2009. Andøya industripark har utarbeidet tiltaksplan for opprydding av forurenset sjøbunn i deler av Kyresundet. Det er i perioden november 2019 og januar 2020 gjennomført mudring ved gnr./bnr. 11/607 i Kristiansand kommune, jf. sluttrapport fra COWI AS, oppdragsnummer A132699, datert 27.5.2020. Analyseresultater etter mudring viser at tilstandsklassen for de fleste stoffene er forbedret jamført med forurensningssituasjon i 2009, men situasjonen i et mindre areal i indre del av mudringsområdet er fortsatt dårlig. Innholdet av TBT, bly, kobber og sink er fortsatt høyt i enkeltprøver. Det er antatt at gjenværende forurenset sediment kan lekke til omgivelsene. Målet med oppryddingsarbeidet er ikke oppnådd.

På grunn av miljøgifter er vannforskriftens mål ikke nådd og det er behov for tiltak.

Overvåking i Kristiansandsfjorden

COWI har utarbeidet en rapport etter undersøkelser i 2020-2021, jf. *Overvåking Kristiansandsfjorden. Undersøkelser 2020-2021*. Oppdragsnummer A115403, datert 30.4.2021, revidert 11.6.2021.

Ifølge rapporten er det registrert en økning av kobber ved Andøya brygge sammenlignet med tidligere resultater. For prioriterte stoffer viser TBT ved Andøya brygge en markant økning i 2020/21 sammenlignet med 2018/19. Det er fortsatt overskridelser av PCB-7 (vannregionspesifikt stoff) tilsvarende «ikke god» tilstand. For PAH-forbindelser i sediment er tilstanden dårlig ved Andøya. For nikkel gjelder det samme.

Analyseresultater av sediment tatt utenfor Stena Recycling viser at de høyeste konsentrasjonene for metaller (tilstandsklasse IV, dårlig) er knyttet til kobber. Nikkel og sink er påvist i tilstandsklasse III (moderat) i to stasjoner. Analyseresultater av blåskjell viser overskridelser for PCB og PAH-forbindelser. Rapporten konkluderer med at (sitat) *kjemisk tilstand i området rett utenfor Stena er bestemt til «ikke god» basert på EUs prioriterte miljøgifter i sediment (P11-P15) og blåskjell (P16). For de vannregionspesifikke stoffene (inngår ikke i bestemmelse av kjemisk tilstand) er miljøtilstanden også vurdert til «ikke god» både for sediment og blåskjell.*

Utslippskontroll og egenkontrollrapporter fra Stena Recycling

Resultat etter utslippskontroll for 2020 viser overskridelser for flere utslippskomponenter. Overskridelsene av bly, kobber, sink og olje var i desember 2020 store pga. håndtering av et større rivingsprosjekt.

Saksgang

Korrespondanse

- Tillatelse datert 12. desember 2018, sist endret den 11. november 2020.
- Pålegg om vurdering av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling, datert 12. september 2019.
- Vurdering av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling (BAT-redegjørelsen), datert 29. november 2020.
- Orientering om saksbehandling og varsel om endring av tillatelse, datert 6. april 2021.
- Søknad om endring av tillatelsen datert 15. februar og 1. juni 2021.

Høring

Endringene medfører ikke negativ påvirkning for naboer eller miljøet og er av mindre miljømessig betydning. Søknaden er derfor ikke sendt på høring/forhåndsvarsel. Det er ikke endringer i driften ved anlegget og utvidelse av rammer medfører ikke heller at øvrige vilkår i tillatelsen er endret.

På ovennevnte grunnlag unntar vi også saken fra forhåndsvarsel til sakens parter med hjemmel i forvaltningsloven § 16 tredje ledd bokstav c) og forhåndsvarsel til andre enn sakens parter med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9 annet ledd bokstav b).

Bedriftens kommentar til utkast til tillatelse

Statsforvalteren sendte et utkast til endret tillatelse til bedriften den 17. september 2021 og vi mottok kommentar den 11. oktober 2021.

Bedriftens kommentarer er oppsummert under:

- Om tillatelsens rammekrav

Stena Recycling mener at det å regulere mengden farlig avfall pr avfallsfraksjon/-gruppe på lager til enhver tid, vil medføre unødvendig bruk av tid og ressurser. Bedriften påpeker at avfallsmarkedet er under stadig endring og uforutsette hendelser skjer hos kunder så vel som nedstrømsanlegg. Bedriften ønsker fleksibilitet og mener at reguleringen bør gjelde for total mengde farlig avfall lagret til enhver tid (698 tonn) og årlig mottak (10 000 tonn).

- Begrunnelse for krav om tilstandsrapport

Stena Recycling aksepterer kravet om tilstandsrapport, men bedriften stiller spørsmål ved at Statsforvalteren ba informasjon om kvernet avfall.

- Om avslag på søknad om å lempe grenseverdier for kobber, sink og suspendert stoff

Stena Recycling mener at begrunnelsen ikke er riktig formulert og at den gir et misvisende bilde av forurensningssituasjonen.

Bedriften mener at (sitat)

«det er forståelig at miljøtilstanden i resipienten nevnes, men om denne skyldes Stena sin aktivitet kan det stilles spørsmålsteget ved. Det vil være naturlig å tenke at forurensningen kan være av historisk art, og at det kan være flere bidragsytere til en eventuell ny forurensning av området. Krav om tiltaksrettet overvåking burde derfor også ha tilfalt andre aktører på industriområdet.»

Stena ønsker at teksten i vedtaksbrevet blir omformulert til å lyde «stasjonene utenfor Andøya Industripark.».

Ett avslag på vår søknad om å lempe på grenseverdiene for kobber, sink og suspendert stoff vil gjøre at vi mest sannsynlig ikke klarer å drifte uten å overskride gitt kravstillelse, inntil nytt anlegg og ny rensemetodikk er på plass.»

- Om tillatelsens pkt. 14.1.

Statsforvalteren har i den opprinnelige tillatelsen stilt krav om en detaljert redegjørelse for behandlingsprosessen av klorparafinholdige isolerglassruter med en frist til 30. juni 2020.

Bedriften ønsker at Statsforvalteren fjerner dette punktet fra tillatelsen, med tanke på at redegjørelsen ble levert inn i 2020 og at relevant kravstillelse er inkludert i tillatelsens kap. 3.7.

- Om organiske miljøgifter

Statsforvalteren ber Stena om å sende en søknad om utslippsgrenser for miljøgifter i henhold til «Veileder for fastsetting av innblandingssoner». Det er ikke satt tidsfrist for kravstillelsen. Stena Recycling ønsker at Statsforvalteren presiserer saksgang og stiller spørsmål om at det vil bli sendt varsel om pålegg på et senere tidspunkt.

Stena Recycling stiller spørsmål ved kravet om å hensynte «Veileder for fastsetting av innblandingssoner» i søknadsarbeidet, og påpeker at veileder fra 2013 ikke gjelder lenger. Videre viser bedriften til Miljødirektoratet sitt prosjekt *Likere rammer og vilkår for avfallsbransjen/avfallsanlegg*, for å sikre forutsigbarhet, likebehandling og redusere risikoen for konkurransevridning.

Statsforvalterens svar på bedriftens kommentar

- Om tillatelsens rammekrav

Statsforvalteren følger nasjonal praksis for å regulere rammer i tillatelsene for avfallsanlegg. Å stille krav om finansiell sikkerhet per avfallsfraksjon er nødvendig med tanke på beregning av sikkerhetens størrelse som er basert på kostnader knyttet til hver enkelt avfallsfraksjon (beregningsgrunnlag). Vi har imidlertid akseptert hensiktsmessige grupperinger av avfallsfraksjoner med hensyn til fleksibilitet. Vi har også tatt opp denne problemstillingen med Miljødirektoratet, jf. vår tilbakemelding på egenkontrollrapport for 2020 i brev av 6. april 2021.

- Begrunnelse for krav om tilstandsrapport

Begrunnelsen er rettet slik bedriften har påpekt.

- Om avslag

I begrunnelsen er ordlyden endret slik «stasjonene utenfor/rundt Andøya». Vi er enige i at forurensningssituasjonen rundt Andøya kan skyldes tidligere aktiviteter og historiske forurensninger, og at det er flere bidragsyttere til nye forurensninger av området. Vi påpeker samtidig at Stena Recycling har pågående utslipp fra sine eksisterende aktiviteter og det er derfor nødvendig at virksomheten jobber aktivt for å redusere utslippene og innfører nye rutiner for å overholde utslippsgrensene enhver tid. For øvrig viser vi til endret begrunnelse under kapittel 4.2. Utslipp til vann.

- Om tillatelsens pkt. 14.1.

Statsforvalteren har revidert kun utvalgte punkter og ønsker ikke å totalrevidere tillatelsen. Etter vår vurdering er det unødvendig å endre dette punktet i tillatelsen.

- Om organiske miljøgifter

Forurensningsmyndighetene må regulere utslipp av nasjonalt prioriterte miljøgifter uttrykkelig gjennom spesifikke vilkår. Denne regelen er presisert i vilkår 2.1:

[...] Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

Det er også presisert i vilkår 4.1 at

I tillegg skal bedriften måle og rapportere PCB, PAH-er, PFAS-er, BFH-er og klorparafiner. Målingene skal inngå i virksomhetens måleprogram.

Stena Recycling har utslipp av prioriterte miljøgifter, men det er relativt store variasjoner i mengde utslipp og det er også usikkert hvor store de faktiske utslippene av disse stoffene er siden utslippene har en sammenheng med utførte prosjekter på avfallsanlegget. Bedriften har ikke gjort en konkret vurdering av påvirkning av disse organiske miljøgiftene og vi er usikre på ev. helse- og miljørisiko ved utslipp av disse stoffene. I den opprinnelige tillatelsen fra 2018 har vi stilt kun krav om målinger av miljøgifter fordi vi mente at grunnlaget for å fastsette presise utslippsgrenser var for dårlig. Eksisterende regulering betyr at virksomhetens utslipp av de prioriterte miljøgiftene er lovlig i påvente av en regulering gjennom presise grenser som vil bli foretatt med grunnlag i ytterligere opplysninger fra bedriften. Vi forventer derfor at Stena Recycling oversender de etterspurte vurderingene i forbindelse med egenkontrollrapport for 2021, og avhengig av resultat etter beregningene søker om grenseverdier for organiske miljøgifter. Basert på ovenstående vurderingene er det ikke behov for å sende varsel om pålegg om å utrede organiske miljøgifter.

Dersom det blir aktuelt å endre og fastsette ev. konkrete grenseverdier for miljøgifter, følger saksgangen forurensningsloven § 18 og forvaltningslovens regler.

Statsforvalteren har tatt kontakt med Miljødirektoratet og fått informasjon om at det er laget et faktaark som beskriver en identifisering av nærstasjoner ved overvåking, jf. Vannovervåking: Identifisering av nærstasjoner - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no).

Klageadgang

Stena Recycling AS avd. Kristiansand og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket om endring og avslag om å lempe grenseverdier, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Agder.

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
miljøverndirektør

Veronica Skjævestad
Faggruppeleder forurensning

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Endret tillatelse med vilkår for Stena Recycling AS avd. Kristiansand

Kopi til:
Kristiansand kommune

Postboks 4 4685 NODELAND